

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1923 augusztus hó 3.

Felolós szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal:
Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA:
100
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság Debreczen.
Az előfizetés ára: havonta 2000 korona, külföldre 4000 korona.
XXI. évi, 174. szám.

A mozdonyvezetők sztrájkja

A mozdonyvezetők országos vezetősége ma kimondta a sztrájkot egy nagy gyűlés után, amelyet már a legutolsó fizetésemelés előtt összehívtak s amelytől senki sem várt jót, aki a mozdonyvezetők között lefolyt agitációt és gondolkozásmódjukat ismeri. A mozdonyvezető-szervezet vezetősége a fizetésemelés után kimondta, hogy csinálhat akármit a kormány, ők tervezett gyűlésüket megtartják s ezzel szinte előre bejelentette a mai nap eseményét, a vasutak megállását.

Pedig a vasutasok megélhetésének kérdését, a többi állami alkalmazottakéval együtt a lehetőségekhez képest kielégítően megoldotta a kormány utolsó nagy megmozdulásukkor.

Nem szabad, hogy a közalkalmazottak félreértsenek bennünket: Helyesnek tartjuk, hogy ezt az érdemes osztályt kivette a kormány az inség karmái közül, de ne vegyék rossz néven, ha rámutatunk a magán-tisztviselők és munkások helyzetére, akik a köztisztviselőknek a két emelés előtti fizetésénél is alacsonyabb bérért dolgoznak. Ezek igen nagy százaléka ma harmadrészt kapja csak a köztisztviselők fizetésének. És mégsem szól ma sem sztrájkról. Dolgoznak és várják, hogy meglássák igazságukat és törvényhozás útján segítsen végre rajtuk a kormány és a nemzetgyűlés.

Ma pedig a második napon, hogy a megélhetést biztosító fizetésemelést megkapta, sztrájkba lépett. Ezt a sztrájkot elítéljük. Nem szólunk hozzá és az nem is fontos, hogy az ötven százalékos aranyparitásos követelés jogos-e, vagy nem, bár ma Magyarország dolgozó osztályai nem ötven, hanem öt százalékos aranyparitású fizetésen élnek. De kérdezzük: mikor mások a nyomorúság ilven retentő óráiban hallatlan áldozatokat hoznak a munka folytatásáért a hazának, illendő-e a vasutasoknak, a keresztény kurzus fő oszlopainak, akiket évek óta hallunk itt beszélni és itélni a nemzet nevében, — illendő-e sztrájkjal törni a mindenfelől amugy is szorongatott állam ellen?! Ha nem szabad és nem illendő a „destrukcióval teletömött” magántisztviselősztálynak, nem szabad és nem illendő nekik sem! A mozdonyvezetők, a kurzuskormányok dédelgetett kedvencei törnek most gyűlölettelől lihegően és vakon az állam ellen!

Sztrájkba léptek a mozdonyvezetők

50 százalékos aranyparitású fizetést követelnek — A kormány elrendelte a statáriumot — Letartóztatták a sztrájk intéző bizottságát és 20 vezetőt

Budapesti tudósítónk jelenti:

A Magyarországi Mozdonyvezetők Országos Szövetsége ma délelőtt izgalmas közgyűlés keretében kimondta, hogy a legújabb fizetésrendezés nem elégszűli ki, hanem ezzel szemben követeli, hogy fizetésük aranyparitásban megfelelően békebeli fizetésük 50 százalékának. A közgyűlés nyomban 10 tagú küldöttséget választott, mely a parlamentbe ment, hogy Walko miniszternek előadják kívánásaikat.

A tizes bizottság a kormánynál

Fél 12-kor érkeztek a Házba, ahol Walko miniszter azonnal fogadta őket. A küldöttséghez csatlakoztak még Zsirkay János, Kiss Menyhért és Lendvai István ébredő képviselők is. A másfél óráig tartó tanácskozáson csak Zsitvay Tibor, a mozdonyvezetők ügyésze vett részt. A tanácskozáson Sarkady Sándor, a mozdonyvezetők elnöke előadta, hogy az állami vasutak igazgatója és helyettese mindeddig nem tudott a mozdonyvezetők, fűtők és vontató munkások panaszain segíteni és ez az utolsó lépés, amelyre elhatározták magukat. Arra kéri a minisztert, hogy a békebeli törvényes törzsfizetésük 50 százalékát utaltassa ki aranyparitásos alapon.

Walko Lajos kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy az új rendelet kibocsátása után nincsen sem törvényes módja, sem finansziális lehetősége annak, hogy az állami alkalmazottak fizetésére vonatkozólag további koncessziókat tethessen. Ami azonban a mozdonyvezetők konkrét panaszait illeti a státuszrendezést és az órabérek aranyparitásában való kiutalását illetően, azokat hajlandó megvizsgálni és ezekre vonatkozólag megkezdni az informatív tárgyalásokat. Egyébiránt a mozdonyvezetők kérelmét illetően azonnal érintkezésbe fog lépni a miniszterelnökkel és a pénzügyminiszterrel.

A mozdonyvezetők azonban ragaszkodtak hozzá, hogy a miniszter pozitív válasszal bocsássa el őket, mert ők a 4 órákor folytatandó közgyűlésükön már be akarnak számolni az eredményről. Walko miniszter ujból türelemre intette a küldöttség tagjait és bejelentette, hogy a tanácskozásokhoz szükséges lépéseket azonnal megteszi.

A küldöttség ezután a folyosón várakozott, amíg Walko a miniszterelnökkel, a pénzügyminiszterrel és Zsitvayval megkezdte a tárgyalásait. Amikor a tárgyalásokat megszakították, Zsitvay visszatért a küldöttséghez és elmondta nekik, hogy a konkrét sérelmek orvoslása tekintetében a tárgyalások megindultak, egyelőre azonban a miniszterelnök és a miniszterek nagy elfoglaltságára való tekintettel félbe kellett szakítani azokat és egyelőre nem lehet pontosan tudni, hogy a tanácskozások fonalát mikor veszik fel újra. Kérte a küldöttség tagjait, hogy ebben az értelemben referáljanak megbízóiknak s még egyszer türelemre intette őket.

Erre izgatott szóváltás kezdődött Zsitvay és a küldöttség között. — A mozdonyvezetők ugyanis kijelentették, hogy a választ mint teljes eredménytelenséget és hadüzenetet fogadják fel és ebben az értelemben fognak beszélni a közgyűlésen.

„Megállunk!”

Néhány perccel 3 óra előtt érkezett vissza a parlament épületéből a tizes bizottság a Magyarországi Mozdonyvezetők Országos Szövetségéhez. Sarkady Sándor elnök férfias, komoly magatartásra intette a közgyűlésen résztvevő mozdonyvezetőket, majd beszámolt küldetésük eredményéről: — Több mint másfél óra hosszat tárgyaltunk a kereskedelmi miniszterrel, aki kijelentette, hogy most volt fizetésemelés, tehát újabb emelésről beszélni nem lehet.

Fülsiketítő láрма támadt ennek hallatára. — Megállunk! Nem dolgozunk tovább!

Az államvasut képviselőjében jelenlévő Wallo vasúti főfelügyelő hiába igyekezett csillapítani az izgatott kedélyeket, csak percekig tartó zaj után tudott tovább beszélni Sarkady elnök:

— Zsitvay képviselő a miniszterelnöknel és a pénzügyminiszternel is közvetítette kívánásukat, azonban végleges választ nem kaptunk. Ez az eredménytelenség arra bír engem, a szövetség vezetőségét és a 10 tagú bizottságot, hogy lemondásunkat bejelentjük a közgyűlésnek s a közgyűlésre bizzuk annak eldöntését, hogy mi a további teendő.

A vezetőség lemondására újabb nagy izgalom és láрма támadt.

— Eljen Sarkady! Megállunk! — hangzottak viharosan a fölkiáltások. Wallo főfelügyelő csak percek múlva tudott szóhoz jutni, s a következőket mondta:

— Vegyék tudomásul, hogy az 1914. évi XVII. törvénycikk kimondja, hogy aki sztrájk gondolatával foglalkozik, fegyelmi vétséget követ el.

Óriási felzúdulás támadt erre a kijelentésre.

— Állunk elébe valamenynyien!

— Nem félünk!

— Meg kell állni!

— Szolidárisak vagyunk! —

hangzanak a felkiáltások. Az egész terem zug és harsog, a kavarodás leirhatatlan. Wallo főfelügyelő a nagy lármában a következőket mondja:

— Figyelmeztetem önöket, hogy az igazgatóságunk módja van rá, hogy a sztrájkolókkal szemben retorzióval éljen. Tudomásukra hozom, hogy a sztrájkolók minden fegyelmi vizsgálat nélkül el lesznek bocsátva. Vessenek számot lelkiismeretükkel! Önök nem tudják, ki az erősebb! Kötelességemnek tartom erre figyelmeztetni önöket.

Kimondják a sztrájkot

Sarkady elnök hiába akarta jobb belátásra bírni kartársait, hiába javasolta, hogy a döntés meghozatala előtt várják be a miniszterelnök választát, az izgatott tömeg egyre kiáltotta:

— Nem dolgozunk!

— Megállunk!

— Vállaljuk a felelősséget!

— Szolidárisak vagyunk!

Sarkady elnök felszólította a mozdonyvezetőket, hogy akik a sztrájk kimondása mellett szavaznak, tartsák fel a kezüket. — A jelenvolt mozdonyvezetők mint egy ember emelték fel a kezüket és fülsiketítő zajban teljes egyhangúsággal mondták ki a sztrájkot.

Wallo főfelügyelő rendkívül izgatottan Sarkady elnök felé fordult:

— Vegyék tudomásul, hogy a Mozdonyvezetők Országos Szövetségét ezennel feloszlatom!

Most az eddiginél is nagyobb vihar és kiáltozás támadt.

— Nincs joga hozzá! — hangzottak az izgatott kiáltozások.

— Hagyja el a termet! Ez a mi

helyiségünk! Bezárni az ajtókat! Ne menjen el senki!

Erre lezárták a közgyűlési terem ajtóit és megkezdődött a tanácskozás arról, hogy a nap melyik órájára mondják ki a sztrájkot, amikor a Máv, összes vonalain megállnak a mozdonyok. A sztrájk kimondása után izgatottan tárgyalták a történéseket. Hangsúlyozták, hogy a határozathozatalban nincs politikai tendencia, tisztán kenyérkérdésről szánták el magukat a végső lépésre. Azt is kijelentették, hogy a fegyelmet fenn fogják tartani, minden rongálástól tartózkodnak és megóvják a vasut érdekeit. — Hangoztatták, hogy mindennel leszámoltak, a határidő 4 óráig szól és kimondták, hogy 4 óra után már nem indulnak a vonatok.

A rendkívüli közgyűlést Sarkadi elnök fél 4 órakor rekesztette be. Felszólította a mozdonyvezetőket, hogy nyugodtan viselkedjenek, a karhata-

Kihirdették a statáriumot

A MTI. jelenti: A ma délután tartott rendkívüli minisztertanács utasította az igazságügy-minisztert, hogy a rögtönbíráskodást azonnal hirdesse ki, tekintettel arra, hogy a mozdonyvezetők törvénytelen módon sztrájkba léptek és esetleg a közrend fenntartása céljából statáriumra szükség lehet. Mivel a kormány elhatározta, hogy a legnagyobb eréllyel és kiméletlenül lép mindenféle rendbontással szemben, az igazságügy-miniszter a minisztertanácsra vett utasítás értelmében azonnal elkészítette a statáriális rendeletet, amelyet szabályszerű módon azonnal szét fog küldeni az összes illetékes hatóságokhoz.

A statárium szól a nagyobb-szabású büncselekményeken kívül a vaspályán, távirádon, vagy hajón elkövetett mindenemű közveszélyes cselekmény büntetésére, továbbá a hatóságok

lommal ne szálljanak szembe, majd kijelentette, hogy őket nem terheli felelősség a történetekért, mert másként nem tehetek. Felszólította továbbá a mozdonyvezetőket és fűtőket, hogy menjenek a fűtőházakba és közzölgjék kartársaikkal a határozatot.

— Már nem lehet! — kiáltották. — Már lezárták a pályavárókat!

— Aki teheti, uazzék haza! — hangzott az elnök felhívása.

— Már nem lehet, már megállt a vonat! — felelték a mozdonyvezetők.

Még megválasztották ezután a sztrájkbizottságot, amely állandó permanenciában marad.

A közgyűlés annak bejelentésével ért véget, hogy 4 óra után már egyetlenegy vonat sem indul Budapestről és hogy a sztrájkban 3000 mozdonyvezető és 3000 fűtő vesz részt.

A viharos közgyűlés a Flumusz eléneklésével ért véget.

büntetőjogi védelméről szóló törvénybe ütköző cselekedetről, minden fegyveres csoportosulásról, magánosok elleni erőszak súlyosabb eseteiről, végül az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvénybe ütköző büncselekményekről.

A magánosok elleni erőszak keretébe foglalja e rendelet mindazokat a büncselekményeket, amikor valakit meggátolnak abban, hogy kötelességét tovább teljesítse, tehát például valamely mozdonyvezetőt, aki munkába akarna állni, megzavartatni abban, hogy kötelességét végezze. A meggátolni akarók azonnali halálbüntetéssel sújtandók. Egyáltalán a statárium értelme az, hogy a statáriális rendeletben felsorolt büncselekmények miatt azok elkövetői ellen statáriális bíróság jár el és az egyedüli büntetés a halálbüntetés.

A Máv elnöke a vasutasokhoz

Kelety Dénes, a Máv elnökgazdája, a vasutas személyzethez a következő felhívást intézte:

Vasutasok!

A kormány a vasutasok javadalmazásában augusztus 1-től épen most ment el az ország teherbírásának a legvégső határáig. Ennek ellenére a vontatási személyzet a mozdonyvezetők országos szövetségéből kiindult bujtogatás hatása alatt ma délután kimondta a sztrájkot.

Vasutasok! Szétdarabolt hazánk maradékának gazdasági vérkeringése van a kezetekbe letéve s amikor büszkén hivatkozom a letűnt négy esztendő nehéz megpróbáltatásai közepe tette kifejtett hazafias munkátokra, ebbe az újraépítő munkába vetett töretlenül hittet fordulok. Hozzátok, hogy elfordulva bárholman jövő izgatótól, összefogtok állami az ország rendjének megmentésére, annak elpusztítása helyett. Ezekben a nehéz órákban mindnyájatoknak magatartása a mérlegserpenyőjébe kerül.

Ez a gondolat vezérelje minden lépéseket!

Kelety
elnök.

Csak szükségforgalmat tartanak fenn

A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a vontatási személyzet sztrájkja következtében a rendes személy- és gyorsvonatok forgalma további intézkedésig megszűnik. Augusztus 2-től 17 órától kezdve a Máv hálózatán csak szükségforgalmat tartanak fenn, gyorsvonatok egyáltalán nem járnak és személyvonatok is csak mérsékelt számban fognak közlekedni. Ezek indulási ideje az állomásokon kifüggesztendő hirdetményekből vehető ki. Az államvasutak igazgatósága minden igyekezettel azon van, hogy a szükségforgalmat minden körülmények között fenntartsa s azt a viszonyok alakulásához képest minél előbb bővítsé.

Tekintettel arra, hogy a szükségforgalom révén csak csekélyebb személyforgalmat lehet lebonyolítani, az igazgatóság kénytelen volt a sztrájk tartamára az utazási kedvezmény érvényességét felfüggeszteni. Ehez képest a közúti utazás iránti igények a munkás- és tanuló-bérlétegyek nem érvényesek, a díjszábszerű illetmények ellenében kiválított havi és félévi bérlétegyek, valamint az előre megváltott rendes ármenetjegyek a sztrájk tartama alatt is érvényben

maradnak ugyan, azonban a közönség figyelme felhívatik arra, hogy a vonatok csekély számánál fogva beállott zsúfoltság miatt a nem okvetlenül szükséges utazásokat lehetőleg halassza el.

Budapest élelmezése biztosítva van

A mozdonyvezetők sztrájkjával kapcsolatosan a közlelmezési miniszter a főváros vezetősége és az államvasutak illetékes bizottságának bevonásával megtárgyalta mindazokat az intézkedéseket, amelyek az élelmezés zavartalanását biztosítják. Az államvasutak az élelmiszerek szállítását rendes keretekbe továbbra is ellátják. A fontos élelmiszerekben jelentős készletek állanak rendelkezésre, amelyek a főváros szükségletét hosszabb időre fedezik.

Őrizetbe vették a sztrájkvezetőséget

A budapesti rendőrség ma délután 6 órakor őrizetbe vett a vasutas-sztrájkjal kapcsolatban 30 embert: a központi intézőbizottság 10 tagját, élükön Sarkadi Sándorral és a nyugati pályaudvar fűtőháza intézőbizottságának 20 tagját. Hogy a sztrájk politikum, abból is kitűnik, hogy noha 4 órára tüztek ki a sztrájkot, a 3 óra 20 perckor induló bukaresti gyorsvonatot a keleti pályaudvarról nem indította a mozdonyvezető. A rendőrség fokozott erővel dolgozik az agitátorok összeszedésén.

A Délyvasut mozdonyvezetői és fűtői csatlakoztak a sztrájkhoz. A triezsi gyorsvonat nem indult el.

Sztrájkolnak a propellerek gépészei és fűtői is

A Pálffy-téren ma este 200 propeller-gépész és fűtő mondta ki a csatlakozást a vasutas-sztrájkhoz.

A sztrájk Debreczenben

Debreczenben az egész napon át nem lehetett nyomai látni a vasutas-sztrájkknak, hacsak abban nem, hogy a vasutasok fokozott izgalommal várták a Budapestről érkező híreket. A vo-

„Kanzler der Vernunft...“

„Frau Geheimrat Rathenau ist im Besitze ihres Schreibens und gern bereit, Sie zu empfangen, um Ihnen, wenn Sie es wünschen, Auskünfte über ihren Sohn zu erteilen. Sie ist der Meinung, dass über ihre Person selbst nichts zu sagen ist, das sich zu einer Veröffentlichung eignen würde...“ — Semmit magáról! Csak fiáról...

Nagyon megtörte az utolsó esztendő a különben még ma is egészen kivételes energiájú Rathenauét. Ott volt a kezdetén, mikor még nem létezett az A. E. G., tuléte férjét, tuléte fiát és ma egyedül járka a hatalmas tiergarteni Rathenau-palotában a 80 éves, gyászruhás öregasszony... Az elegáns fogadószobában, ahol ülünk, szemben a falon Rathenau gyönyörű portréja, amelyet Liebermann festett. És az anya nézi, állandóan ezt a képet nézi. Rendkívül művelt, nagy tudású nő, akinek tanácsát még miniszterkorában is meghallgatta a fia. Azokról a végzetes időről beszél, mikor a politika belejátszani kezdett és magával ragadta Walter Rathenau életét.

— A politika tulajdonképpen mindig érdekelte, mint az összes többi dolgok. Már jóval a háboru előtt, a császárság alatt is érintkezett politikusokkal, akik gyakran jöttek a véleményéért, a tanácsaiért. A császár

is. És ő erejéhez és tudásához képest mindenkinek a legjobb tanácsot adta. Maga azonban mindig a háttérben maradt, mert sohasem akart nyilvános pályára lépni. De, mikor kitört a háboru és Németország nagyon rosszul volt ellátva nyersanyagokkal, amit egyedül ő vett észre, még mielőtt késő lett volna, akkor nem tudott tovább hallgatni, felment a hadügyminisztériumba és több hónapi munka után rendezte ezt a fontos kérdést. Mert, hogy a háboru elvesztjük, azt mindig tudta. Már akkor is, mikor még el sem kezdődött. Mikor 1914. júniusában híre jött, hogy megölték a maguk trónörökösét, elolvasta az újságcikket és azt mondta: „Rettenetes háboru fogunk elveszíteni...” — Amikor aztán tényleg bekövetkezett és jött a nagy összeomlás, több meddő kísérlet rávitte a hivatalos köröket arra, hogy benne lásák meg azt az embert, akire Németországnak szüksége van. Én könnyörögtem és minden erőmet latba vettem, hogy visszatartsam a nyilvános szerepléstől, de nem sikerült. Ez volt az első eset, hogy nem hallgattam rá... Meg kellett tennie — kötelességtudásból. Azért, mint mondtam, ő maga sem talált más alkalmas embert erre a feladatra! — Rengeteget dolgozott, szünet nélkül, naponta a késő éjjeli órákig és alig volt nap, mikor hajnali három óra előtt fektü-

volna le. Azért rólam akkor sem feledkezett meg — és itt könny tolu az anya szemébe — az utolsó időkben is minden délután meglátogatót, megittunk egy csésze teát, utána leültünk a zongorához és tíz percig négykezesztünk... Ez volt az egyetlen szórakozása... Tíz percig, utána felugrott és sietett a hivatalába. — Németország feltámadásában nagyon erősen bizott. Meg volt róla győződve, hogy mint becsületes üzletfél, aki vállalja kötelezettségeit, minden nagyobb rázkódtatás nélkül át fog esni a válságot. Különösen Génua után, mikor közvetlen alkalma volt megismerkedni a többi államok hangulatával, lett nagyon optimista. És én meg vagyok róla győződve, hogy ha ő él, akkor ma nincsenek a franciák a Ruhr-vidéken! Azok a buta fiatalemberek szörnyű dolgot hajtottak végre! De én tudom, hogy nem ők az okai. Ott volt mögöttük a Hakenkreutz! Ez ölte meg az én fiamat!...

És mikor fia haláláról beszél, nem érzékenyedik el, hanem emelkedettebb lesz a hangja, kitágulnak a szeméi és keresi a láthatatlan, ostoba végzetet, akin bosszút állhatna.

A grunewaldi villát, Walter Rathenau magánlakását, a gyilkosság évfordulóján vette át Ebert birodalmi elnök és Cuno kancellár a német állam nevében. Nem muzeum lesz, ha-

nem „kulturttörténeti dokumentum, azok számára, akik komolyan érdeklődnek iránta”. És ezek a könyvtárt is használhatják. Hogy az ember érje a Königsallee végén levő villát, át kell haladni a gyilkosság színhelyén. Más módon nem lehet odajutni...

A kívülről egyszerű kis házban mindössze hét szoba van. A földszinten három, az emeleten négy. Az előcsarnokban szürke márványtal: névjegyartó. Benne sok-sok névjegy. Nevek, Bethmann-Hollweg, Csicserin, Marchese della Torrette, Bülow herceg, Jean Jaurés, Alexander Moszkowsky, Aristide Briand, Gehart Hauptmann... és tovább minden országból, minden politikus, minden nagy tudós, minden nagy művész. Minddel szoros, személyi kapcsolatok. Jobbra zeneterem, nagy, régi zongorával, balra pedig a két szalon. Minden darab butor vagyont érő régiség.

Az emeleti nagy ebédlőteremben egyetlen asztal áll. Egy kerek óriás asztal. Az átmérője három méter. Körülötte a császár egy kastélyából vásárolt székek és több semmi. Csak egyik falon, két korinthusi oszlop között egy üvegszekrény, benne japán porcellán-edények. Mellette a dolgozószoba. Az íróasztalon egy csokor friss róza. Kedvenc virága volt, amelyből pár száll mindig ott nyílt az íróasztalán. Mostis. Aho! csak hely van, mindeuitt könyv. Minden nyelven,

matok a vasuti állomásról egészen éjszakai 11 óráig rendszeresen jártak és a járatokat csak akkor szüntették be. Egyidejűleg erős csendőri és rendőri készültség szállotta meg az állomás épületét s a féltizenkettőkor érkező püspökladányi szűkségvonatot már erős csendőrfedezet várta az elsötétített állomáson.

A debreceni állomás mozdonyvezetői és fűtői a budapesti határozathoz alkalmazkodnak és maguktól semmit sem kezdeményeznek. A budapesti nagygyűlésre a debreceniek közül mintegy 50-en mentek fel. A pályaudvar környékén minden csendes, egyhangú, az őráratok egyhangú lépései konganak csupán. A mozdonyvezetők és fűtőkön kívül az állomásvasut többi alkalmazottai dolgoznak és izgatottan várják a budapesti tárgyalások eredményét.

A debreceni államrendőrség ma éjszaka szigorú készültségbe lépett. Az összes szabadnaposokat berendelték és a tartalék őrségeket megerősítették. A rendőrségi palotában egymást érik a ki- és bevonuló rendőrszakaszok. A rendőrfelügyelői kar teljes számmal a központon van. A rendőrlégénységnek összpontosítása a Budapesten kimondott sztrájkjal van kapcsolatban.

Az indemnitás részletes vitája

A nemzetgyűlés ma folytatta az indemnitás részletes vitáját. Eljutottak a 13-ik szakaszig. — Holnap folytatják a részletes vitát.

— **Pénzügyi nyugdíjasok figyelmébe.** Azok a pénzügyi nyugdíjasok, özvegyek, árvák és kegydíjasok, akik nyugdíjnyújtásukat a debreceni m. kir. állampénztárnál veszik fel, hogy nyugdíjalomban helyezsükre, illetve az özvegyeknél néhai férjük, árváknál néhai apjuk legutolsó kinevezésére vonatkozó okmánnyal a pénzügyi palota földszint 7. számú szobájában saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek.

minden tárgyról, minden átolvasva, mindenben lejegyzetek... „Kanzler der Vernunft!” — ahogy Fritz von Kurisch nevezte a Reichstag gyásznapélyén szavalt gyönyörű ódájában. A falakon Rodin-rajz, Liebermann, Münchfestmények és nyolc-tíz saját műve. Édesanyja portréja, önarckép, tájak — mert festeni is kitünően tudott! Egy mappában tervrajzok, interiőrök: a villa minden részlete az ő rajzai után készült el. Még két szoba. Egy kis fogadó, Watteau-szerű freskókkal. Fehér, rózsaszín, világoszöld színek. Minden mosolyog ebben a szobában. A hálószoba a lehető legegyszerűbb. Rézagy. Az éjjeli szekrényen három könyv, amiket utolsó éjjelen olvasott. Plutarchos, Goethe és az Új-Testamentum. Görögül.

A szolga, aki most a házat őrzí, 22 évig volt a „Herr Doktor” mellett. Hosszasan, részletesen meséli a gyűlkosság perceit: ő volt az egyetlen, aki akkor a házban volt. Utolsó éjjel is fél 3-kor jött haza a miniszterumból. Bement a szobájába és meghagyta, hogy reggel hétkor keltsék. És mikor reggel hétkor vitték a reggeliét, még nem feküdt le... Ez volt a megszokott élete. Rendes időben indult a hivatalába és négy perc múlva hozta vissza az autót — fioltan.

Gömbös és hívei kiléptek a kormánypartból

Az egységspárt mai értekezlete, mely a pénzügyminiszter valorizációs szakaszaival foglalkozott, végre tiszta képet nyújtott arról a kérdéstről, amely másfél esztendeje, az egységspárt megszűlése óta meredezett a közvélemény elé és mázsás súlytal nehezedett a kormányzatra, tiszta képet nyújtott az egységspárt értekezletéről a kérdéstről, hogy ki tartja kezében a vezéri pálcát: Bethlen István gróf vagy Gömbös Gyula. Amióta Bethlen közös nevezőre hozta az első nemzetgyűlés két kormánypartját, a keresztény nemzeti egyesülés pártját és a kisgazdapártot, menten tapasztalni kellett, hogy hiába volt az egységspárt kormánypart megteremtésére irányuló minden igyekezete, az új kormánypart nem volt homogén és guvernementális feladatok teljesítését megnehezítette a párt kétélűsége, a liberális akarások felé hajló ugynevezett mérsékelt elemnek és a reakciós veleitásokkal telített szélsőséges elemnek folytonos küzdelme. Bethlennek minduntalan bele kellett ütköznie azokba az akadályokba, amelyeket a szélsőséges reakció gördített útjába. Számítalanszor élére állott már a helyzet, de döntésre sohasem került a sor, mindannyiszor előadta a kenyértörést egyrészt a pártegység féltése, másrészt — és talán sokkal inkább az az aggodalom, amely mindkét táborra a maga erejé felől fogva tartotta. Még legutóbb is, amikor Gömbös lemondott az ügyvezető alelnöki tisztről, mindkét fél célszerűbbnek tartotta megővni a pártegység látszatát: Gömbös visszavonult a megfigyelő pozíciójába és Bethlen türe, hogy rivalisa ebben a pozícióban aknákat rakjon le a pártegység alá.

A mai pártértekezleten felrobantak az aknák, de a repeszdarabok az aknák lerakóját sebeztek meg. Bethlen maradt az új egységspártban és Gömbös megsebzett volt kénytelen elhagyni a hadszínteret, melyről csak néhány legbensőbb testőre vonult el vele.

Mi azt hisszük, hogy a mai csatának ez a kimenetele szerencsét hoz az országra. Bethlen nemcsak rivalisától szabaddult meg, de megszabadult attól a ballaszttól is, amely az ország rekonstrukciójára irányuló ideáját lenyomta a mélységbe.

A döntés a tizenkettedik órában következett be, a tizenkettedik órának is legutolsó pillanatában.

Budapest, aug. 9. A nemzetgyűlés ma délelőtti ülésének a szünete közben az egységspárt értekezletre gyűlt össze a minisztertanács szobájában, hogy állást foglaljon a pénzügyminiszter adóvalorizációs szakaszai ügyében.

Az értekezleten Kállay Tibor pénzügyminiszter szólalt fel először. Azzal kezdte, hogy az adóvalorizációs szakaszok ellen emelt kifogásokat honorálja és mindent megtesz, hogy a sérelmeket kiküszöbölje a javaslatból. Új adó kivétele nem ve-

zetne célra. Megfontolás tárgyává teszi azt a kívánságot, hogy a létminimum ne essék adó alá. A legmesszebbmenően megakaria óvni a szociális érdekeket és a kismemberek érdekeit a legmesszebbmenő figyelembe fogja részesíteni. Amennyiben a párt neki ennek a lehetőségét meg nem adja, olyan helyzetbe kerül az ország, amelyért nem vállalhat felelősséget, viszont, ha megfelelő áldozatkészséggel a szükséges segélyforrásokat megadja, hiszi és reméli, hogy a kormány a nehéz helyzetet kielégítő eredménnyel át tudja hidalni.

Szily Tamás és Széchenyi Viktor gróf után, akik kijelentették, hogy a pénzügyminiszter beszéde megnyugtatta őket, s nem akariák megbontani a pártegységet.

Bethlen István gróf miniszterelnök szólalt fel. **Azonosítja magát a pénzügyminiszter javaslatával,** mert meggyőződése hogy **enélkül tovább vinni a dolgokat nem lehet.** A két szakasz törvényjavaslatba iktatására szükség van. Kéri a pártot, hogy ebben a kérdésben tartson össze, mert ha a reformok nem lennének keresztülvihetők, **de láthatatlan következményei lennének úgy bel-, mint külpolitikai téren.**

Eöry-Szabó Dezső kijelentette, hogy ő tegnap pártfegyelmi szempontból visszavonta a nemzetgyűlésen indítványát, most azonban kijelenti, hogy nem fogadja el a szakaszok betoldását, hanem ragaszkodik ahhoz, hogy a kormány külön törvényjavaslat formájában terjessze azokat a Ház elé.

Ezután félbeszakították a vitát, mert a nemzetgyűlés ülése megkezdődött és délután 4 órakor folytatták az értekezletet. Eöry-Szabó Dezső beszélt a pénzügyminiszter javaslatáról.

Bethlen István gróf miniszterelnök kifejtette, hogy a folytonosan növekvő kiadás feltételül szükségessé teszi az adóemelési és rámutatott azokra a rendkívüli nehézségekre, amelyeknek a kormánynak napról napra meg kell küzdeni. Kérte a támogatást arról is inkább, mert a **mai viszonyok nagyjából hasonlítanak az 1918. októberi helyzethez.**

Eckhardt Tibor élesen támadta a Magyar Általános Hitelbankot és a Kereskedelmi Bankot.

Gömbös Gyula hosszabb beszédben kifejtette, hogy **ő és barátai nem értenek egyet mindenben a kormány politikájával, mert a kormány létért a keresztény programról, 12 pontból álló deklarációt olvas fel,** ebben kifejté azokat az elveket és programpontokat, amelyeket megvalósítandóknak tart és amelyeket a kormánynak szerinté elmulasztott megvalósítani.

Bethlen István gróf miniszterelnök részletesen válaszolt Gömbösnek. Tiltakozott az ellen a vád ellen, mintha cserbenhagyta volna a kormánypart zászlajára írt programot. Sokkal régebbi politikus, semhogy ne tudná, hogy **Gömbösök politikája veszélybe visz.** Óva fi-

gyelmezteti Gömböst, — bár jóhiszeműségéről meg van győződve — **ne váljék csunya célok eszközévé.** Figyelmezteti: **nézzen körül, hogy kik között van.** Felhívja figyelmét arra, hogy amikor ma a mozdonyvezetők küldöttsége a kereskedelmi miniszternél járt, az előszobában az egyik radikális jobboldali képviselő igyekezett őket meggyőzni álláspontjuk helyességéről és tüzelte őket, hogy **tartsanak ki.** Amikor ilyen jelenségekre hívja fel Gömbös figyelmét, arra inti, hogy elhamarkodottan nem lehet úgy csinálni politikát, hogy vagy mindent, vagy semmit. Reálpolitikát kell csinálni. Őt egy hosszú élettapasztalat tanította meg arra, hogy jól mérlegelje mikor lehet egy programot megvalósítani és mikor nem. Figyelmezteti a pártot, hogy most döntő órákat él át, most kell a pártnak döntenie abban a kérdésben, hogy követi-e az általa egyáltalán nem helyeselt szélsőséges irányt vagy követi-e azt a politikát, amelyet ő inaugurált. Ő szilárdan megáll politikája mellett, abból nem enged, **kemény lesz, mint a kő és nem tűr semmiféle rendezavarrást.**

Szabó István (nagyatádi) pár szóval kifejtette, hogy **kitart a kormány mellett hívebben, mint valaha és nagy ovációk közepette kezét nyújtotta Bethlennek.**

Mayer János elnök szavazásra tette fel a kérdést: elfogadja-e a párt Gömbös deklarációját?

Gömbös javaslata mellett kilencen szavaztak: Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Zsilinszky Endre, Csöngedy Gyula, Hir György, Pintér Lajos, Endre Zsigmond, Bell Miklós és Eöry-Szabó Dezső; ellene pedig a párt ötös többsége.

A határozat kihirdetése után Gömbös Gyula felszólalt: **búcsút vett a miniszterelnöktől és kifejtette hogy elválnak utiak.** Ezzel Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Bell Miklós, Hir György és Zsilinszky Endre **kivonultak a teremből.**

A párt ezután holnapra halasztotta az értekezlet folytatását.

A kilépések

Hogy kik léptek ki az értekezlet határozata nyomán az egységspártból, még nem lehet pontosan tudni. Erre nézve különböző verziók keringenek, bizonyos csak az, hogy Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Ivády Béla és Eöry-Szabó Dezső levelet intéztek Mayer János pártelnökhöz, amelyben közlik, hogy mivel a kormány iránt nem viseltetnek bizalommal, a pártból kilépnek s indokokat már a pártértekezleten kifejtették. Hir szerint összesen 10—12 lesz azoknak a száma, akik kilépnek a kormánypartból, kilépésüket jelezték leveleik azonban még nem érkeztek meg az elnökséghez.

Gömbös — ellenzéken

Gömbös Gyula ma este nyilatkozott íövő magatartásáról egy újságíró előtt: **A legélesebb ellenzéki álláspontot fogja elfoglalni a kormány ellen.** Nagyön jól érzi magát mint ellen-

zéki polükus, egy nyomasztó atmoszféra sulvától végre már megszabadult s ezentúl szabadon mondhatja el véleményét. A közvélemény eddig azt hitte róla, hogy ő a zsidókérdés fejtőbeveréssel való megoldásának híve, pedig ő ezt a kérdést a rideg törvényesség szempontjából nézi.

Kiss Menyhért bujtogatta a mozdonyvezetőket

A Ház folyosóján gyorsan elterjedt a híre a miniszterelnök ama beszédének, melyet a párté értekezleten Gömbösnek válaszolva mondott. Megtudták a képviselők, hogy Kiss Menyhért volt az a képviselő, aki a mozdonyvezetőket tüzezte.

A kormány megegyezett az ellenzékkel

Még a nemzetgyűlés befejezése előtt a miniszterelnök és a belügyminiszter értekezletre hívta össze az elnöki fogadó terembe az ellenzéki vezető politikusokat és közülök Szilágyi Lajos, Rassay Károly, Sándor Pál, Vázsonyi Vilmos, Gaál Gaszton, Haller István, Farkas István, Friedrich István, Takács Andor, Ugron Gábor, Hegymegi Kiss Pál, Rainprecht Antal és Pever Károly jelentek meg.

A kiszivárgott hírek szerint a kormány és az ellenzék között létrejött a megegyezés, mely szerint a kormány a benyújtott szakaszokat visszavonja és külön csoportban külön törvényjavaslat formában terjeszti be azokat. Az egyik csoportba a pénzügyekre vonatkozó, a másikban az építkezés előmozdítására vonatkozó intézkedések tartoznak. Az ellenzék hozzájárul ahhoz, hogy az indemmitás tárgyalása négy nap alatt befejezést nyerjen. Az illetékes bizottságok ezeket az újonnan benyújtott törvényjavaslatokat még az indemmitás tárgyalása alatt letárgyalják.

Verzár tanár levele a Manchester Guardianhoz

Londonból jelentik a MTI-nek:

Dr. Verzár Frigyes, a debreceni egyetem tanára, levélben fordult a *Manchester Guardian* szerkesztőségéhez. Leveleiben utalt azokra a kapcsolatokra, amelyek Magyarország és Anglia között tudományos téren fennállottak és felvetette azt a kérdést: miképpen lehetne biztosítani, hogy a magyar egyetemi hallgatók, különösen az orvosnövendékek, a jövőben is kiegészítő tanulmányjaikat folytathassák Angliában.

A lap teljes terjedelmében közölte a levelet és ahhoz csatolva, hosszabb cikket szentelt Magyarországhoz helyzetének.

Való igaz — írja a lap — hogy néhány héttel a négy évi háború befejezése után, amelyben a két nemzet fia egymással ellentétes oldalon sorakoztak, minden angol ember, aki Magyarországra jutott, érezte, hogy az angolok és a magyarok között nincsen semmiféle ellenséges érzület.

Magyarország megkapja a kölcsönt

Bukarest, aug. 2. A bukaresti lapok a sámai konferenciával foglalkozva megállapítják, hogy a magyar kölcsön ügyében Benes esch külügyminiszter foglalja el a legenyhébb álláspontot. Nincs más véleményen volt és az ő álláspontja volt Magyarország szempontjából a legmerevebb. Hangoztatta, hogy Magyarország nem adta eddig semmiféle bizonyítékát jószándékainak. Duca csak annak biztosítékát kérte, hogy Magyarország a felveendő kölcsönt nem fogja fegyverkezésre fordítani. A megegyezés azon az alapon jött létre, hogy fellügmentik Magyarország jövedelmének zálogjogát, belegegyeznek a kölcsön első részletének folyósításába, a többi részlet folyósítása azonban csak akkor volna perktuálható, hogy ha Magyarország az első kölcsönrészlettel vállalt kötelezettségeit valóban teljesítette.

A jóvátételi zálogjogok feloldásának feltételei

A párisi *Matin* értesülése szerint Benes esch külügyminiszter oly megbízatással utazik el Sinaiból, hogy közölje gróf Bethlen István miniszterelnökkel azokat a feltételeket, amelyek alapján a jóvátételi zálogjogok

terhétől mentesítenék Magyarországot. A Benes és gróf Bethlen közötti tárgyalások — írja a *Matin* — egy az Ausztriával Genben kötött gazdasági megegyezéshez hasonló megállapodáshoz vezethetnek.

Más forrás szerint bizonyára hosszabb tárgyalások fogják megelőzni a sámai konferencia azon kívánságát, hogy Magyarországra ellenőrző bizottságot küldjenek ki. Semmiestre sem alakulhat ki ez az ellenőrző bizottság a kisántantból, mert a magyar kormány nem fogadhatná el feltétlenül a szomszéd államok felügyeletét. Valószínű, hogy ellenőrzésre valamelyik nagyhatalom küldene ki bizottságot. Így a kisántant tulságosan hatalmi jellegű fennhíjazása elvesztené Magyarországgal szemben az élet és a feltétel elfogadhatóvá válna.

London, aug. 3. Az angol sajtó ama reményének ad kifejezést, hogy sikerülni fog a sámai konferencia kapcsán új lehetőségeket teremteni, amelyek mellett Magyarország megkapja a kért nemzetközi segítséget.

A *Daily Express* jelentése szerint a kisántant viszonya Magyarországgal szemben lényegesen enyhült.

Letartóztatták Rosenfeld Endre bankbizományost

Ma délelőtt szenczi fordulat történt abban az untilg ismeretett dollár-Atlantica-pörben, amely Reichmann Vilmos szesz-nagykereskedő és Rosenfeld Endre bankbizományos között folyt: dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a déli órákban letartóztatta Rosenfeld Endrét.

A letartóztatást napok óta tartó kihallgatások előzték meg. Ma kora délelőtt kihallgatta a vizsgálóbíró Rosenfeld Endrét és utána az ügy majdnem minden tanuját. A kihallgatások végzetével a vizsgálóbíró telefonon felkérte a rendőrséget, hogy Rosenfeld Endrét, aki közben elhagyta a törvényszék épületét, tartóztassák le. A rendőrségről két detektív ment a bankbizo-

mányosért, akit hamarosan meg is találtak és háromnegyed 12 órakor már át is adták a törvényszéki fogház felügyelőjének. Rosenfeld Endrét délután 5 órakor ismét kihallgatta a vizsgálóbíró.

Rosenfeld letartóztatása után tovább folytatta a vizsgálóbíró a kihallgatásokat az ügyben és ismét kihallgatta Reichmann Vilmost és az ügy több tanuját. A kihallgatások holnap délelőtt folytatódnak.

Rosenfeldet értesülésünk szerint sikkasztás miatt tartóztatta le a vizsgálóbíró. Az ügyben minden valószínűség szerint nem ez az utolsó fordulat, még további meglepetések várhatók.

A debreceni piac

A debreceni terménypiacon hivatalos árkakulcs ismét a buza métermázsáját ma délelőtt 78.000—79.000 koronás árban vásárolták. Nagyban vétel nem igen fordult elő. A rozs ára 52.000—55.000 korona volt. A tengeri ára vetekszik a buza árával, 70.000 és 75.000 koronáért veszik.

A lucerna ára felszökött 19.000—20.000 koronára mázsánként. Nagyban kevés volt a piacon, a nagy szárazság miatt a takarmánynemű ára emelkedést mutat. Az újszalma mázsáját 3500 koronáért vették.

A teipiacon lehet kapni mindent, csak tejet nem. A reggeli órákban 240—300 koronás árban kapkodják literenként. Tehénturó kilogramja 1400—1600, a vaj kilogramja 7000—8000 korona. Tejfel ára literenként 1500 korona. A tojás darabja 150 korona.

Az aprómarcha-piacon kevés a portéka és ugyanez a drágaság. Egy pár 10 liba 38.000 korona, a silányabb ára 20.000-tól fölfelé. Egy pár tyúk 10—14.000 korona. A kappan ára 14.000—16.000 korona. Egy pár rántanivaló csirke 7000—8000 korona.

A zöldségpiacra kevés terményt hoznak fel. A vámpórcsli, de-recskek termelők a szárazság miatt

részét elmaradtak. Az árak emelkedők. Zöljbab 500—600, vereshagyma 400—500, paradicsom 300—500 korona kilónként. A borsó 700—800 korona, a szemes bab 600—700 korona.

A kis görögdiányt 300, a sárga diányt 500 koronáért adják. A szilva ára 300—600 korona közt mozog, a barack 400—1000 korona. Az alma és körte 400—700. Dió alig van a piacon, az ára 1200 korona.

A marhahúst 6000, a növendékmarhahúst 5200 koronáért adják. A sertéshús ára 5800—6600 korona.

— Nemeztközi konferencia a pornográfia ellen. Augusztus 31-én a Népszövetség keretén belül nemzetközi konferenciát tartanak Genben a pornográfia ellen. A konferencia új büntetőrendelkezéseket fog kidolgozni a pornográf termékek előállítását és terjesztését ellen. A Népszövetségnek az a terve, hogy a pornográf bűncselekményeket minden európai államban egységesen szabályozza, úgy, hogy a pornográfiában bűnösöket egyik állam a másiknak akadálytalanul kiadja.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle nagyságban és kivitelben kaphatók a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében.

Meglesz a vízvezetéki kölcsön

A városi közgyűlés — mint ismeretes — legutóbb elhatározta, hogy a vízvezeték kibővítésére és kilyavítására 160 millió korona kölcsönt vesz fel. A tanács pár nap előtt Budapestre küldte dr. Vargha Elemér főjegyzőt és Aczél Géza műszaki főtanácsost, hogy a fővárosi pénzügyetknél érdeklődjenek egy ilyen kölcsön feltételei iránt s hogy tárgyaljanak azzal a gépgyárral, amely a vízvezetéki berendezésekre pár nap előtt rendkívül kedvező ajánlatot tett.

A tárgyalások — amint értesülünk — kielégítő eredményt végződtek. A város rendkívül kedvező ajánlatokat kapott több fővárosi pénzügyetktől a másfél száz milliós kölcsönre s a tanácsnak rövid időn belül módjában lesz felvennie a kölcsön egész összegét.

A kiküldött megrendeléseket is tették az említett fővárosi gépgyárban. Egelőre közel 20 millió korona értékben rendeltek meg különféle szerkezet s a tanácsnak előterjesztést tesznek nagyobb megrendelés eszközzésére is.

4000 dollár a fegyenc cipője talpában

Rác Kálmánék újabb históriája

Rác Kálmán és Bagdi, a bellegelői rendőrgyilkosok, az utóbbi időben mindig megszokták lenni a debreceni ügyészséget és a vizsgálóbírói szenczi vallomásokkal. A múlt héten Rác Kálmán a Kossuth-utcai temetőben elrejtett kincsekről tett vallomást, tegnap délelőtt pedig Bagdi Gyula mondott el egy az eddigieknél is érdekesebb történetet négyezer dollárról, amely állítólag a sátoraljujhelyi fegyházban rejtőzködik egy fegyenc cipőtalpában.

Bagdi vallomása szerint elogatásuk idejében dugták el, hogy a motozás elől megmentésük a magyar koronában számítva 80 milliónyi értéket egy ismerősök cipőjébe, akit velük együtt fogtak el. Felfeszítették társuk cipőtalpát s a talp és a talpbélés közé rejtették el a bankjegyeket. A fegyenc még ma is a dollárokon tapos és Bagdi, minthogy a dollárok egy része az övé, sajnálja, hogy ott vesszen a pénz a fegyenc cipőjében s nem bánja már azt sem, ha a lopásból származott pénz a vizsgálóbíró kezébe kerül.

A vizsgálóbíróóság a vallomás alapján mindenesetre meg fogja indítani a vizsgálót és megkeresi abban az irányban a sátoraljujhelyi fogház felügyelőségét.

Az ügyben most is az a rejtélyes, hogy a rendőrgyilkosok külön cellában vannak elhelyezve, egymással nem is beszélhetnek és mégis egyforma vallomásokat tesznek. A Kossuth-utcai kincsekről is teljesen egyező vallomást adtak és nem egy illetékes tényező úgy véli, hogy azért nem találták meg a kincseket, mert a helyszínre nem vitték ki Rác Kálmánékat. Azt azonban, hogy megvan-e a dollár a sátoraljujhelyi fegyenc cipőjében, nemsokára kiderül.

HIREK

Az időjárás. A meteorológiai intézet jelent: Hazánkban át tegnap nyugat felől viharok vonultak át, melyek legnagyobb része esővel vagy zivattal járt. Nagyobb csapadék azonban alig fordult elő. A hőség a vihar nyomán megszűnt. — A hőmérséklet maximuma 38 fok volt Pécsen. Prognózis: Tulnyomóan derült, száraz idő várható hőemelkedéssel.

A Kálmán-tájk Templomegyesületeinek hitvédelmi szakosztálya a hó 3-án, pénteken délután 5 órakor tartja a rendes havi szakosztályi ülését, melyen Sipos Imre kiutasított lelkész tart előadást „Református egyházi élet esze megszálott területen” címmel a kollégium disztermében. Bizonyára minden hazáját féltőn szerető magyart s egyházához hűven ragaszkodó reformátust érdekel, ha attól hallja az ott élő magyar reformátusok életét, ki velük együtt élt és csak az erőszaknak engedve hagyta el gyülekezetét. Az előadásra belépődíj nincsen.

Izr. isentisztelet a Deák Ferenc-utcai templomban: Pénteken este egy negyed 8. szombatn reggel 7. d. e. 10 délután 5 és este 8 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7 és este fél 8 órakor. Kápolnás-utcai templomban: szombaton reggel 7 órakor, hétköznapokon reggel 6 órakor.

Az augusztus 2-iki csata megünneplése a hősök temetőben. Ma délután 5 órakor tartotta meg a város a szokásos augusztus 2-iki ünnepélyt a hősök temetőjében. Az ünnepélyre több ezer főnyi közönség ment ki és kivonultak a katonaság dísz-százada is, a katona zenekarral. Az emlékoszlopnál Kupinszky Sándor fő. városi aljegyző mondott ünnepi beszédet. Csóka Sámuel polgármester helyettes a város képviselőjében koszorút helyezte az emlékműre, majd Kratochvíl Károly altábornagy helyezte el a katonaság koszorúját szép beszéd kíséretében. Debreczen összes dalárdái elénekelték a nemzeti Hísekegyet és a szép ünnepélyt a katonazenekar Himmusza zárta be.

Kacagni, jól mulatni akar, jöjjon ma este az Urániába.

Nem sikerült a megegyezés a nőiszabó-iparban. A nőiszabómunkások bérmozgalmában ma délelőtti tartották meg a békéltető tárgyalást. A munkások 50 százalékos fizetésiavítást kértek. A tárgyalás folyamán a munkaadók csupán 20 százalékos javítást ígértek, ezt az ajánlatot azonban a munkások nem fogadták el. A munkások és munkaadók megbízottai tovább tárgyalnak és a hét végén ismét békéltető tárgyalásra jönnek össze. — Az épületlakatosok ügyében is ma délelőtti tartották meg a békéltető tárgyalást, amely szintén eredménytelenül végződött, mert a felek mereven ragaszkodtak álláspontjukhoz. A munkások nem hajlandók engedni és csak a 6-os buzalistsi munkadokor árát fogadják el. Órabérül, míg a mesterek csupán 25 százalékos bérjavítást ígértek. Mindkét szakmában dolgoznak a munkások. A borbélyok és férfiszabók bérmozgalmában a napokban tartják meg a békéltető tárgyalást.

A gyulai Erkel Ferenc emlékvesseny állása, a tízedik forduló után: Gruber 8 (1 függő), Kulcsár 7 fél (1 függő), Steiner L. 7, Jakab 7, Halupecy 6, Havasi 6, Steiner E. 6, Tóth 5, Bakonyi 4 fél, Szigeti 4 fél, Bakos 3 fél, Scherer 3, Dr. Horváth 0 Sipos 0.

Veszettkutyák garázdálkodnak a debreczeni kertekben. A város belterületén, de főleg a külsőségi területeken az utóbbi időben több veszettgyanus kutyát találtak. A kutyamarási esetek is mind gyakrabban ismétlődtek. A kertek környékét a kőborkutyák veszélyeztették az emberek testiépességét, az utakon lefogták a járó-kelöket és leszárgatták a ruhájukat. A nagyérdemű részen több veszettkutyá garázdálkodik és a veszedelmes betegséget a külsőségről a város belterületére is könnyen átterjesztik. A városi előjáróság elejét akarván yenni a bajnak, három hónapos elzárlatot rendelt el.

Villamos vasúti sztrájk készül Debreczenben. A debreceni villamos vasut alkalmazotta ma éjszaka gyülelést tartottak, melyen heves hangon tárgyalták a fizetési kérdéseket. Abban állapodtak meg, hogy a részvénytársaságtól sürgős fizetésiavítása kérik, a jelenlegi fizetésük oly csekély, hogy megélni nem lehet belőle és ha tovább is nyomorogni lesznek kénytelenek, tönkre megy az egészségük. Az igazgatósághoz beadják a bérmelési kérvényt és ha a létszámot nem kapiák meg, beszüntetik a munkát.

Kacagni, jól mulatni akar, jöjjon ma este az Urániába.

Óriási tűz Szatmármegye határában. Mátészalkáról jelentik: Szerdán a késő esti órákban a szatmármegyei Vállali község határában közvetlenül a demarkációs vonal mellett levő gróf Károlyi Gyula tulajdonát képező Halmos tanyán tűz ütött ki. Leégett egy nagy gabonaszéru és az egész tanya. A nagy tüztől a tőzegen föld, amely az esedi láp helyén fekszik, meggyuladt. A tűz gyorsan terjedt s ma már körülbelül 400 holdnyi jó termőföld ér. A tűz megállítására katonaság és esendőrség különvonaton kivonult Mátészalkáról. Oltásról természetesen szó sem lehet, hanem csak arról, hogy körülárkolással a tűz terjedését megakadályozzák.

HERCZEG ANNA
NŐI FELÖLTŐK MODELLHÁZA
FERENC JÓZSEF-UT 41.,
a dohány-nagyáruháza mellett.
Elegáns őszi és téli
NŐIFELÖLTŐK
blousok, ruhák,
nagy választékban
:- megérkeztek. :-
Szolid olcsó árak!

Jön: A váratyívó szerelem.
Statisztika élőkörül-holtakról. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a múlt hónapban 211 halálesetet jelentettek be. A halálozások száma hónapról-hónapra emelkedik és szomorú bizonyítéka a nagy nyomorúságnak. Az abnormis drágasággal iárró hiányos táplálkozás következtében legyöngyült emberi szervezetet hamar eléri a betegség és könnyen végez vele. Megdöbbenés nagy a kigyermemek és csecsemők halálozási száma, a rossz táplálkozás folytán a legkisebb betegségek sem tudnak elmentálni. Jellemző a nehéz viszonyokra, hogy régebben a nagyobb halálozási szám az öregek köréből került ki, míg most a kigyermemek és a csecsemők halnak nagyobb számmal. Az elhaltak 70 százalékát a gyermekek adják, a végelgyengülés mind ritkábban szerepel a halálozások között, inkább a nyomor, a nélkülözés okozta betegség. A felnőttek közt a tüdővész pusztít a legjobban. A születések száma a múlt hónapban tulszárnyalta a halálozásokét. Összesen 238 gyermek született, 130 fiú és 108 leány. A szülők 80 százaléka a szegényebb rétegekből kerül ki. Az újszülöttek közt sok a vézna, gyenge szervezett. Az ünnepek sátnyal, pedig minden politikánál fontosabb egy egészséges, erős generáció felnevelés.

Vidámságok estéje: Ma este az Uránia kacagóestét rendez. Válogatott jó burleszkek lesznek műsoron.

Sokat lehet nevetni. Smubly bohóságain, aki Afrikába utazott, hogy burleszkiének felvételeit eredeti helyen és miliőben eszközölje. Chaplin mint Sherlock Holmes fogja esetlen lépéseivel, csónakcipőiben mulattatni a közönséget. Zigoto, Kaila füleit mozgatja, amikor a legnagyobb pácban van. Fatty? Gurul-Gurul a közönség a nevetéstől. Nászut akadályokkal lesz még az igazi. Ezeket mind, mind látni kell; akkor elejejtjük a kánikulát, a drágaságot, a korona árullámzását, politikát, mindent, csak azt nem, hogy a mai drágaságban még a mozi a legolcsóbb, ott nincsen árdrágitás!

A Hungária hengermalom r-t. debreczeni malma (Homokkert, Bánffy utca 2.) július hó 20-tól kezdődőleg kivánságra felőrli a behozott gabonát vagy kicseréli azonnal elsőrangú őrleményekre. Költséget nem kimélve a malom újból szereltetett és az igazgatóság a legkényesebb igények kielégítéséért szavatol.

Ha reumas használjon iszapot a Margit-tüdőben.

Tükkörgyártás, üvegciszotás, régi tükrök újfontése, Sipkovits Béla, Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

A Margit-uszodában okleveles uszómester tanít. Tandij 600 korona.

KÖZGAZDASÁG

Lanyha irányzat az értéktözsden

A kontremín teljes harci felkészültségben várt a mai tőzsdére és körülbelül előre beharangozták azt a maüvert, amit a mai tőzsdénapon akartak elkövetni. Már a tegnapi bankközi forgalomban is lanyhább volt az irányzat és tegnap este már szemléltetők voltak azok az árfolyamok, amelyek mellett ma indult a tőzsde. A mai irányzat tényleg rendkívül lanyha volt és még a tegnap esti erősen lenyomott árfolyamoknál is alacsonyabb kurzusok kerültek felszínre. A megnyitásnál jelentkezőt erős lőrést csakhamar jobb irányzat váltotta fel, a vételkedv kerekedett felül s az árfolyamok csaknem minden papírán lényegesen feljavultak. Később, közvetlen a zárlat előttismét valamivel lemorzsolódtak az árfolyamok, azonban a megnyitásnál jelzett legalacsonyabb árfolyamok nem tudtak újból felszínre kerülni.

A pénzpiac szilárd volt az irányzat és augusztus 6-tól 16-ig, egyik kasszanaptól a másikig 12-15 százalékos koszpénz kamatbázis mellett kötörtek üzleteket. Valamivel magasabb kamatbázis mellett is kötörtek, ez azonban nem kasszanapra, hanem a mai naptól felveendő koszpénz kamatra vonatkozik.

Legalacsonyabb és legmagasabb árfolyamok:

Bankok	
Angol-Magyar Bank	62000-70000
Bosny-Agrár	45000-51000
Földhitel	240000-310000
Hazai	110000-135000
Hermes	60000-70000
Ingatlan bank	150000-160000
Központi Jelzálog	21000-27000
Magyar Hitel	375000-428000
Magyar Cseh Iparbank	36000-42000
Magyar Forgalmi	35000-39000
Magyar Jelzálog	25000-29000
Magy. Ker. Hitel	32000-36000
Leszámitoló	65000-74000
Lloyd Bank	25000-27000
Magyar-Német Bank	40000-42000
Magyar-Olasz Bank	22000-25000
Merkur	25000-28000
Nemz. Bank és Takp.	32000-38000
Oszt. Hitel	150000-170000
Pesti Kereskedelmi	710000-800000

Takarékok	
Belvárosi	38000-39000
Budapesti Lipóvár	22000-25000
Fővárosi	88000-98000
Magyar Általános	120000-135000
Pesi Hazai	1750000-2000000

Biztosítók	
Első Magy. Bizt.	2000000-2100000
Fonciére	17500-19000
Jégbiztosító	50000-55000
Pannonia bizt.	550000-600000

Malmok	
Borsod-Miskolci	120000-135000
Concordia	55000-59000
I. B.-Csabai	60000-66000
I. Budapesti	115000-130000
Gizella	65000-75000
Hungária	76000-80000
Király malom	48000
Viktória	180000-215000

Bányák—Téglagyárak	
Borsodi	270000-310000
Budapest Szentlőrinc	63000-70000
Cement	140000-155000
E. Szaszvár	450000-460000
F. Kohó	375000-640000
István téglá	52000-67000
Drasche	145000-155000
Magnesit	1650000-1900000
Magyar Aszfalt	65000
Magyar Alak. Szén	1800000-2150000
Nagybányai	160000-185000
Salgó	580000-575000
Ujlaki	75000-90000
Urikányi	800000

Nyomdák	
Athenaeum	150000
Globus	28000-45000
Kunossy	22000-29000
Pallas	75000-105000
Révai	40000
Stephanium	73000-90000

Vasipar	
Csáky	46000-54000
I. Gazd. Gépgyár	125000-150000
Pábián	18000-27000
Fegyver	70000-810000
Frankl	75000-90000
Ganz-Danubius	13000000-14500000
Ganz-Vill.	1100000-1200000
Gép- és vasut	72000-77000
Györfi-W.	50000-60000
Hafherr	140000-180000
Kaszab	55000-57000
Kühne	70000-83000
Láng	135000-155000
Lipták	23000-27000
Mág	60000-69000
Magyar Acél	120000-140000
Magyar-Belga	100000-125000
Magyar Motor	56000-70000
Magyar Olom	26000-30000
Magy. Réz Chand	120000-155000
Magyar Vegyipar	27000-32000
Magy. Wag. Gyár	100000-112000
Rex háó	25000-32500
Rima	168000-180000
Roesseman	50000-64000
Schlick	105000-125000
Schudler	70000-85000
Teudloif-Dittr.	60000-64000
Wörner	26000-30000

Különféle vállalatok	
Bárdi	17500-25000
Baróti	17500-21000
Brassói	295000-315000
Chimoin	42000-48000
Danica	106000-125000
Dél-Cukor	330000-370000
Diana	15000-17500
Égisz	245000-26000
Egyes. Izzó	300000-400000
E. Textil	22000-25000
I. Magyar Papír	45000-67000
I. Magyar Szövő	52000-64000
I. P. Spódiun	215000-245000
I. Temesvári szesz	75000-82000
Felten	435000-480000
Flóra	100000-110000
Fővárosi sör	38000-42000
Goldberger	68000-78000
Gschwindt	190000-220000
Haltenyészto	30000-32000
H. Mútrágya	280000-310000
Juta	95000-130000
Karton	70000-77000
Keleti-Gr. Kegé.	15500-18000

INGYEN KAP MINDENKI
EGY KIS ÜVEG PARFÜMÖT,
KI LEGALÁBB 3000 KORONÁÉRT BÁRMIT IS VÁSÁROL A
„PARFUMERIE ILONÁ”-BAN
SZENT ANNA-UTCA 1. SZ. ALATT.

TÜKKÖRGYÁRTÁS
mindenfélé ujtükrök készítése, régi tükrök újra öntése
CSAPÓ-UTCA 19. SZ.
Debreceni Üvegciszotó-és Tükkörgyár.

Királyautó	10500—14000
Királysör	70000—80000
Klotild	135000—140000
Kőbányai polgári sör	400000—450000
Krausz szeszgy.	70000—85000
Ligetszanat.	68000—76000
Magyar Cukor	1900000—2400000
Magyar Lámpa	140000—160000
Magyar Gáz-Auer	135000
Magyar Kender	60000
Magyar Östermelő	235000—270000
Magyar Pamut	160000—190000
Magyar Ruggvantaa	122000—138000
Magyar Szalámi	25500—30000
Magyar Vas. Forg.	192000—200000
Mezőh. Cukor	240000—280000
Océán	28000—30000
Olaipar	97000—115000
Pannónia sör	24000—25000
Phöbus	30000—33500
Püspöki bp.	30000
Stummer	1050000—1200000
Szegedi Kender	200000—300000
Telefon	85000—100000
Temesi sör	80000—98000
Török	19500—21000
Unio-színház	18000—20000
Vill. pezszy	30000—32000
Zagyva-Pál.	70000—80000

Faipar	
Alt. fa Merkur	12000—145000
Cserző	28000—33000
Egyes. fa	40000—45000
Guttman	370000—390000
Hazai fa	130000—145000
Honai fa	23000—25000
Kőrösbányai	13000—18000
Kronberger	15000—17000
Lignum	61000—67000
Magyar Amerika	30000—36000
Magyar Erdő	11000—14500
Magyar Lloyd	72000—86000
Malomsoky	19000—22000
Nemzeti fa	180000
Neuchloss—L.	12000—14500
Ófa Zürich	350000—380000
Rézbányai	80000—89000
Szlovénia	80000—89000
Viktória bút.	13500—15000
Zaholai	100000—119000
Zentai	100000—12000

Közlekedés	
Adria	650000—675000
Budapest Közuti	35000—38000
Budapest Városi	25000—42000
Bur	29000—31000
Délivasut	95000—118000
Levante	460000—490000
M. F. T. R.	190000—240000
Miskolci vill.	37000—41000
Nova	170000—190000
O. M. Áll. v.	375000—460000
Tröst	80000—90000
Hivatalosan nem jegyzett értékek	
Fabank	7600—8200
Warnsdorf	2000—2400
Winternitz	3000—3500
Kéve	4800—6000

Az utótőzsdén
sem az irányzat, sem a hangulat nem változott. Az üzleti forgalom meglehetősen lanyha és nehézkes volt, amennyiben egy a kínálat, mint a kereslet a legkülönbözőbb terminusokra kereste, illetve adta az értékpapírokat. Az üzlet nagy általánosságban az augusztus 27-iki kasszanapra szőtt és az alábbiakban közölt árfolyamok is erre a kasszanapra értendők. Ezt a kasszanapot megelőző időpontra aránylag olcsóbbak voltak az értékek; visszamenőleg a legközelebbi kasszanapra átlag kisebb a papírok ára, mint amennyit az utótőzsdéi kurzusok feltüntetnek. Azonnali értékeknek 20-25 százalékos áresés jelentkezett. Prolongációban üzlet egyáltalán nem volt, amennyiben a Giró kihasználásával a prolongációs értékek adásvételének lebonyolítása már nem tartozik a Giró ügykörébe, hanem azt az ideiglenesen alakuló magán lezároló iroda valószínűleg sokkal előbb fogja lebonyolítani.

Angol-Magyar Bank 6500, Magyar Hítel 389000—395000, Leszámitoló 6800, Magyar-Olasz bank 23500, Osztrák Hítel 156000, Első Magyar Bizt. 2050000, Jégbiztosító 60000, Borsod-Miskolci 123000, Concordia 58000, J. Budapesti 128000, Gizella 70000, Hungária 75000, Viktória 20000, Salgó 545—550000, Fegyver 780000, Ganz-Danubius 13000000, Ganz-Vill. 1200000, Lipták 26500, Magyar Ólom 29000, Magyar Réz Chaud 140000, Schlick 1220000, Ál. Osztr. légsz. 1200000, Danica 115000, Egisz 24000—25000, Goldberger 7000—72000, Gyapiműsö 95000, Karton 74000—75000, Királyautó 12000, Klotild 140000, Magyar Cukor 23000000—24000000, Magyar Pamut 1750000, Magyar Ruggvanta 1230000

Mez. Georgia 680000, Mezőh. Cukor 246000, Phöbus 31000, Püspöki bp. 31000, Részvénytör 184000, Telefon 90000, Városi mezőgazd. 55000, Vill. Pezszy 31000, Szolnoki 23000, Ófa Zürich 375000, Rézbányai 56000—58000, Atlancia 5900, Budapest Közuti 35000, Délivasut 108000, Miskolci vill 40000, Tröst 90000, Just izzó 10500, Budapesti bank 8000.

Zürichi zárlat
Berlin 5, Hollandia 220 és fél Newyork 560 és fél, London 2569, Milánó 2415, Prága 1640, BUDAPEST 3, Belgrád 585, Bukarest 280, Varsó 25, Bécs 78 és háromnegyed, Szófia 565.

78500 korona a buza
A mai terménytőzsdén gabonában élénk forgalom volt, egyebekben az üzlet csendes. Árak 500—1000 koronával estek.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki ó 77—77500, egyéb ó 76500—77000, 78 kilós új 78000—78500, egyéb új 77500—78000, rozs új, 52000—53500, takarmányárpa új 44000—45000, zab új 72000—74000, tengeri 56000—56500, repace 130000—137500, korpa 33—34000.

A devizaközpont árfolyamai

Valuták	
Változat	Fladár
Napoleon (pénz)	68000.—
Angol font	87130.— 89170.—
Dollár	19125.— 19625.—
Hollandi forint	7480.— 7680.—
Svájc frank	3400.— 3500.—
Francia frank	1090.— 1130.—
Belga frank	884.— 918.—
Lira	823.— 857.—
Szokol	557.— 572.—
Dinár	199.— 206.—
Leva	171.— 178.—
Lei	93.50 102.50
Osztrák korona	0.268 0.285
Lengyel márka	0.085 0.099
Márka	0.025 0.037

Devizák	
London	86970.— 88970.—
Newyork	19025.— 19525.—
Amsterdam	7480.— 7680.—
Svájc	3400.— 3500.—
Páris	1091.— 1125.—
Brüsszel	884.— 918.—
Milánó	823.— 857.—
Prága	557.— 577.—
Belgrád	199.— 206.—
Szófia	175.— 178.—
Bukarest	95.— 102.—
Bécs	0.268 0.285
Varsó	0.085 0.099
Berlin	0.018 0.032

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak
Vigszínház
Vigszínházmozgó: Sugárka és Jónás.

Uránia
Uránia. Kacagó-est: legjobb, itt nem látott burleszkekkel összeállított kitérő műsor.

SPORT

Birkózás. Óriási érdeklődés előzi meg a Magyar Birkózók és Boxolók Országos Szövetsége Keleti Kerületének vasárnapi válogató birkózó versenyét. E verseny új névűnek ígérkezik, amilyent városunkban már rég nem láttunk. A keleti kerület legjobb versenyzői fognak nehéz küzdelmet vívni, hogy méltóan képviseliek a kerület színeit az országos vidéki birkózásban Budapesten. A kerület elnöksége Bacsó Pál kerületi elnök vezetésével mindent elkövet, hogy a versenyen a város sportársadalmának előrelökölését vendégül láthassa s oly sportbeli sikert mutasson fel, mi méltó a kerület régi tradíciójához. A résztvevő birkózók neveit, valamint az egyes súlycsoportokban várható küzdelmekről, vasárnapi számunkban részletesen fogunk megemlékezni. Jegyek Szabó Dezső hírlap-áruhádjában (Kossuth-utca sarok) előjegyezhetők.

Felhívom az összes egyesületek birkózó szakosztályainak előadót, hogy ma pénteken, este 8 órakor Bagossy előadó lakásán Simonffy-u. 1c. megjelenjen szíveskedjenek. Bacsó Pál kerületi elnök.

ELSZIGETELŐ LEMEZ

kátrány fedéllemez, asbest pala, portlandcement és mindennemű építkezési anyagok nagy raktára

LUKÁCS VILMOS ÉS TESTVÉRE

Hatvan.u. 7. Telefon 308. Tetőfedési munkák szakértői javítását és készítését legutányosabban vállaljuk.

VASÁRUK, BAKOS

épület- és butor vasalások, réz lemezek kápbatek vaskereskedésében. Csapó-u. 88. Telefon 620.

MANIKÜRÖZTESSEN az "ILONÁBAN"

SZENT ANNA-U. 1. SZ.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések: éjszakai hirdetés 10 szög 150 korona, minden további szög 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 200 korona, minden további szög 20 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTELE

Fajdinyét és minden nemesség gyümölcsöt vesz Schöa, Piac-utca 6.

ELADÁS

Betoncserép
kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kutygyűrűk, folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementárúgyárában Debreczen, Kíshegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307

Iparosoknak, kereskedőknek alkalmas házam közel a vasúthoz és főtérhez, kerttel, pincével, villanyval, telefontal eladom. Tímár-u. 11. Telefon 10-92

Két kopirprés jó állapotban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Hegedű
régijátszott, előnyös áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

2 LAKÁST

3. esetleg 2 szobás is lehet, azonnalra, esetleg aug. 15-re KERESÉK. Ügyneki díjazok! — FAHIDI ANTAL TELEFON: 418.

MEGHÍVÓ.
A „Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet Debreczen” évi közgyűlését

1923 augusztus 12-ikén vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg az ismételt összehívásra az elnöknek Szent Anna 38. számú házában, melyre a részvényeseket az elnökség ezúton hívja meg.

TÁRGYSOROZAT:
Az 1917—18—19—20—21—22 ik üzleti évekre vonatkozó eredmény ismertetése. A szövetkezet végleges felszámolását kimondó határozathozatal. Felszámoló bizottság megválasztása.
Debreczen 1923 augusztus 2.
Az Elnökség

ÓCSKA
TANKÖNYVEKET
LEGJOBB ÁRBAN VÁSÁROL
ACZÉL
ANTIQUARIUMA.

VEGYES

Aranyat, ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol KÁTAI ékszerkeskedő, Piac-utca 19. II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

Vásárolok mindennemű üveget, szervizet, porcelán- és disztárgyakat. Cim a kiadóhivatalban.
Technologiai rajz szerint szabni tanítok. Tanítványok saját részükre is dolgozhatnak. Varni tudóknak szabok. Készíték mindentféle női ruhát. Jezerniczkyné, Ferencz József ut 38. ajtó 1.

Gépirónót
aki lehetőleg gyorsírást is tud
AZONNALI BELÉPÉSRE KERES
DR. FREUND-SALGO iroda.
Intelligens zsidó család elvállal iskolás gyermeket I—II. gimn teljes ellátásra, természetbeni fizetésért. Cim a kiadóhivatalban.

Gépirásban jártas kisasszony felvétetik Adorján és Mandel fűszer-, gyarmataru nagykereskedésben, Piac-utca 83.

PIAC-UTCÁN különbözőaratu **FÖLDSZINTI SZOBÁT** magas bérért **KERESÉK.** Cim a kiadóhivatalban.

Konrad ügynökségnél Simonffy-utca 32 agilis üzletszerző felvétetik.
Lapkihordó asszony felvétetik lapunk kiadó hivatalában Piac-utca 49.
Menekült óras szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi-utca 36. sz.